

Bildad gubbprosa ring gammal farled

ÖCKER

Christoffer H. Ericsson:
Finland sydkust, Litorale
2003

Föreställ dig att du kör en långtradare vars motor stannar ibland och som saknar bromsar.

Du skulle planera din rutt ganska noga.

Det har varit skutskepparnas och fiskarnas arbetsvillkor under flera århundraden.

Den enda fördelen de hade jämfört med oss är att de hade tid. De kunde ligga för ankar och vänta på att vinden skulle bli tjänlig (=att långtradarens motor skulle starta) under en vecka eller så.

Först mot slutet av den här epoken blev järnsmide åtkomligt för en man ur allmogen. Ankarkätting fanns inte, utan man måste klara sig med tross (=handbromsen var dålig). Ankaret draggade lätt.

Vår skärgård är ett pusselverk av små holmar och fjärdar som gör att man alltid kan ligga skyddat om man har tid att vänta. Det gäller förstås att kunna farleden och att pricka rätt i sunden. **Christoffer H. Ericssons** nya bok *Finlands sydkust* visar på sin bakpärm ett gammalt fotografi av en jakt (varmed man avsåg en enmastad "skuta") på väg mot

det smala Hästnässund, under den tid då det inte fanns någon svängbro där för den blå bussen nr 86 att köra över till Sandhamn. Alla segel uppe, inklusive toppsegel, ett

litet hål att sikta på ... åndra sidan är det bra sikt och halv vind. När man seglade för sitt bröd saknades ofta någon av de nödvändiga förutsättningarna, och då fick man helt enkelt vänta.

Faktum är att det var rätt riskabelt att segla. Och förlusterna i pengar och manskap var stora. Man skulle inte kunna driva en transportfirma i dag på de villkoren.

Ericsson noterar att vägnätverket i skärgården i dag har utplånat skärgårdsfarten.

Och ingen skeppare eller fiskare seglade ett ögonblick längre än han måste. Under en mycket kort övergångsperiod behöll man riggen, seglade när man kunde för att spara bränsle och startade motorn först (om den gick med på att starta) när man skulle i hamn eller när det var stiltje.

Ericsson för sin berättelse fram till ångbåtsepoken, till den välsignade tid när det inte fanns musik ombord och FÅA:s Oihonna och Wellamo körde till Stockholm via Barösund – utom när isen hindrade det.

Segla med vördnad

Ericssons bok handlar om den klassiska farleden från Stockholm till Åland och längs med Finlands sydkust till S:t Petersburg. Numera ser den ut som Mannerheimvägen under rusningstid mellan midsommar och skolstarten, men om du for dit ut nu skulle du inte se en käft.

Man borde segla längs leden i dag med vördnad, historiens vingslag fläktande kring huvudet. Ericssons bok hjälper en att göra detta.

Boken är skriven på bildad gubbprosa, och ibland slinker det till och med gamla pluralformer med: *Staden är omgiven av grönområden, speciellt i sydväst, med den i naturtillstånd lämnade Hagen och de med broar anknutna Ramsholmen och Högholmen, vilka utgöra naturpark.*

En aktiv förlagsredaktör skulle ha åtgärdat detta och en hel del annat.

Boken är försedd med ibland ganska suddiga bilder både i färg och svartvitt. De omspanner ett brett register, från gamla kartor och målningar till gamla fotografier.

Den här boken är ett värdefullt tillskott till skeppsbiblioteket.

ERIK WAHLSTRÖM